

Sbírka soudních rozhodnutí

NÁZOR GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
PAOLA MENGOZZIHO
přednesený dne 21. listopadu 2012¹

Věc C-334/12 RX-II

**Oscar Orlando Arango Jaramillo a další
proti**

Evropské investiční bance (EIB)

„Přezkum rozsudku T-234/11 P — Přípustnost žaloby na neplatnost — Přiměřená lhůta — Výklad — Povinnost soudu zohlednit okolnosti projednávané věci — Promlčecí lhůta — Účinná soudní ochrana — Článek 47 Listiny základních práv — Ohrožení jednoty a souladu unijního práva“

I – Úvod

1. Rozhodnutím ze dne 12. července 2012² Soudní dvůr rozhodl, že je třeba provést přezkum rozsudku Tribunálu Evropské unie (kasačního senátu) ze dne 19. června 2012, Arango Jaramillo a další v. EIB³. Je to podruhé, co se Soudní dvůr rozhodl na návrh prvního generálního advokáta zahájit přezkumné řízení⁴.

2. V rozhodnutí ze dne 12. července 2012 Soudní dvůr identifikoval dvě konkrétní otázky, které je třeba přezkoumat.

3. Zaprvé je třeba ověřit, zda Tribunál jakožto soud rozhodující o kasačním opravném prostředku správně vyložil pojem „přiměřená lhůta“ v kontextu podání žaloby zaměstnanců Evropské investiční banky (EIB) na neplatnost jí vydaného aktu, který nepříznivě zasahuje do jejich právního postavení, jako lhůtu, jejíž překročení má za následek opožděnost žaloby, a tudíž její nepřipustnost, aniž byl unijní soud povinen zohlednit konkrétní okolnosti projednávané věci.

4. Zadruhé je třeba přezkoumat, zda výklad pojmu „přiměřená lhůta“, který provedl Tribunál, nemůže zasáhnout do práva na účinnou soudní ochranu, které je zakotveno v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

5. V případě, že by závěry Tribunálu byly stiženy nesprávným právním posouzením, je třeba podle rozhodnutí ze dne 12. července 2012 ověřit, zda a případně v jakém rozsahu ohrožuje rozsudek ze dne 19. června 2012 soulad a jednotu unijního práva ve smyslu čl. 256 odst. 2 SFEU a článku 62 statutu Soudního dvora Evropské unie.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Přezkum ve věci Arango Jaramillo a další v. EIB (C-334/12 RX, dále jen „rozhodnutí ze dne 12. července 2012“).

3 — T-234/11 P (dále jen „rozsudek ze dne 19. června 2012“).

4 — V prvním přezkumném řízení byl vydán rozsudek ze dne 17. prosince 2009, Přezkum ve věci M v. EMEA (C-197/09 RX-II, Sb. rozh. s. I-12033).

6. Než přistoupím k přezkumu těchto otázek, je třeba stručně připomenout, že rozhodnutí přezkoumat rozsudek ze dne 19. června 2012 bylo přijato v kontextu odmítnutí žaloby na neplatnost – podané skupinou zaměstnanců EIB proti jejich výplatním páskám – z důvodu její opožděnosti, a to nejprve v prvním stupni Soudem pro veřejnou službu Evropské unie⁵ (dále jen „SVS“), které bylo poté potvrzeno uvedeným rozsudkem v řízení o kasačním opravném prostředku, neboť tato žaloba byla podána ve lhůtě tří měsíců prodloužené o jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti a o několik sekund.

7. Vzhledem k tomu, že neexistuje žádné ustanovení, které by u sporů mezi EIB a jejími zaměstnanci stanovilo lhůty pro podávání žalob, Tribunál – stejně jako předtím SVS v usnesení, které mu bylo předloženo – v první části svého odůvodnění připomněl judikaturu, která podřizuje podávání takových žalob dodržení přiměřené lhůty, jež musí být posouzena v závislosti na okolnostech každého případu⁶.

8. Tribunál měl v bodě 26 svého rozsudku ze dne 19. června 2012 za to, že lhůta tří měsíců stanovená v čl. 91 odst. 3 služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád úředníků“) má „relevantní referenční hodnotu“ pro žaloby na neplatnost zaměstnanců EIB podané proti aktům vydaným EIB, takže na základě několika svých dřívějších rozhodnutí⁷ dospěl v bodě 27 téhož rozsudku k závěru, že dodržování takové lhůty musí být v zásadě považováno za přiměřené.

9. V bodě 27 svého rozsudku ze dne 19. června 2012, který je připomenut v bodě 9 rozhodnutí ze dne 12. července 2012, Tribunál z těchto rozhodnutí rovněž vyvodil důsledek, že „*a contrario* [...] veškeré žaloby, které zaměstnanec EIB podá po uplynutí lhůty tří měsíců, prodloužené o jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti, je třeba v zásadě považovat za žaloby nepodané v přiměřené lhůtě [...]“. Tribunál dodal, že tento výklad *a contrario* je přijatelný, „neboť požadavku právní jistoty i nutnosti vyloučit jakoukoli diskriminaci nebo svévolné zacházení při výkonu spravedlnosti může vyhovět jen důsledné uplatňování procesněprávních norem stanovících promlčecí lhůty“.

10. Poté Tribunál postupně zamítl jednotlivé části důvodů kasačního opravného prostředku uplatňované navrhovateli.

11. V bodě 30 svého rozsudku ze dne 19. června 2012 odmítl Tribunál jako neopodstatněnou kritiku navrhovatelů, podle které SVS nahradil pružnost a možnost konkrétního poměrování dotčených zájmů, kterými se vyznačuje dodržování přiměřené lhůty, striktností a obecností zachování pevné tříměsíční lhůty z důvodu, že SVS jen uplatnil „právní normu [...], která jasně a konkrétně vyplývá z výkladu *a contrario* judikatury [uvedené v bodě 27 rozsudku]“. Tato norma je podle Tribunálu specifickým uplatněním požadavku dodržování přiměřené lhůty na spory mezi EIB a jejími zaměstnanci, které jsou velmi podobné sporům, které se týkají úředníků a zaměstnanců Evropských společenství a „[k]romě toho spočívá na obecné domněnce, podle které je lhůta tří měsíců v zásadě dostatečná, aby zaměstnanci EIB mohli posoudit legalitu jejich aktů, které nepříznivě zasahují do jejich právního postavení, a případně připravit svou žalobu“, aniž by „ukládala [...] unijnímu soudu, který ji uplatňuje, povinnost zohlednit okolnosti každého případu, zejména pak povinnost konkrétně poměřovat dotčené zájmy“.

12. Tribunál použil totéž odůvodnění v bodech 34 a 35 rozsudku ze dne 19. června 2012, které je předmětem přezkumu, k tomu, aby odmítl zohlednit některé okolnosti případu dovolávané navrhovateli z důvodu, že použití právní normy uvedené v bodě 27 jeho rozsudku spočívá na „uplatnění obecné domněnky“, která „unijnímu soudu neukládá, aby zohlednil konkrétní okolnosti pojednávané věci“.

5 — Usnesení ze dne 4. února 2011, Arango Jaramillo a další v. EIB (F-34/10).

6 — Viz body 22 a 25 rozsudku, jakož i citovaná judikatura.

7 — Tribunál uvádí v tomto ohledu svůj rozsudek ze dne 23. února 2001, De Nicolo v. EIB (T-7/98, T-208/98 a T-109/99, Recueil FP, s. I-A-49 a II-185, bod 107); usnesení předsedy Tribunálu ze dne 6. prosince 2002, D v. EIB (T-275/02 R, Recueil FP, s. I-A-259 a II-1295, bod 33), jakož i obdobně usnesení Tribunálu ze dne 30. března 2000, Méndez Pinedo v. ECB (T-33/99, Recueil FP, s. I-A-63 a II-273, body 33 a 34).

13. Jak vyplývá i z bodu 11 rozhodnutí ze dne 12. července 2012, Tribunál v bodě 39 svého rozsudku ze dne 19. června 2012 rovněž připomněl, že „důsledné uplatňování procesněprávních norem stanovících promlčecí lhůtu“ splňuje zvláště požadavek právní jistoty, načež zamítl část důvodu kasačního opravného prostředku vycházející z porušení zásady proporcionality a práva na účinnou soudní ochranu, s tím, že si navrhovatelé byli zejména plně vědomi, že existuje tato norma (která jasně a konkrétně vyplývá z výkladu *a contrario* judikatury) a jejich účinků na přípustnost jejich žaloby.

14. V přezkumném řízení byli zúčastnění, kteří jsou uvedeni v článku 23 statutu Soudního dvora, vyzváni, aby předložili svá písemná vyjádření k otázkám identifikovaným v rozhodnutí ze dne 12. července 2012. Písemná vyjádření předložili navrhovatelé v řízení o kasačním opravném prostředku před Tribunálem, EIB, portugalská vláda, jakož i Evropská komise.

15. Poté, co dne 1. listopadu 2012⁸ vstoupil v platnost nový jednací řád Soudního dvora, byla věc přidělena přezkumnému senátu určenému v souladu s článkem 191 uvedeného jednacího řádu.

II – K nesprávným právním posouzením, kterými je stížen rozsudek ze dne 19. června 2012

A – K výkladu pojmu „přiměřená lhůta“ bez jakéhokoliv zohlednění okolností vlastních každému případu

16. Navrhovatelé mají sice za to, že Tribunál nedodržel zásadu, podle níž musí přiměřená lhůta zohledňovat okolnosti vlastní každému případu, EIB, portugalská vláda a Komise však zastávají názor opačný.

17. Lze poukázat na to, že z těchto tří zúčastněných, uplatňuje patrně Komise nejstriktnější argumentaci v tom smyslu, že se ve skutečnosti snaží zpochybnit samotný předpoklad předmětu prvního důvodu přezkumu uvedeného v rozhodnutí ze dne 12. července 2012. Komise, která tvrdí, že lhůta pro podání žaloby zaměstnanců EIB na neplatnost aktu EIB musí být především z důvodu právní jistoty nutně stanovena kogentně⁹ nebo, jinými slovy, musí se jednat o „striktní promlčecí lhůtu“¹⁰, jak ne zcela jednoznačně uvedl Tribunál, má totiž za to, že není třeba odpovídat na otázku, zda může být pojem „přiměřená lhůta“ vykládán – jak to učinil Tribunál v rozsudku ze dne 19. června 2012 – bez zohlednění okolností vlastních každému případu, neboť Tribunál takovou situaci nezkoumal¹¹.

18. Komise v tomto ohledu poznamenává, že judikatura uvedená v bodě 15 rozhodnutí ze dne 12. července 2012 se vztahuje k přiměřené délce řízení vedených administrativou, a není tedy referenčním kritériem, podle něhož je třeba přezkoumat soulad řešení přijatého v rozsudku ze dne 19. června 2012 v souvislosti s lhůtami pro podávání žalob k soudu.

19. S určitými odchylkami zastává EIB v podstatě tentýž názor. Dodává, že judikatura uznala, že právní situace zaměstnanců EIB je totožná se situací zaměstnanců orgánů Evropské unie, což zcela odůvodňuje obdobné použití lhůty tří měsíců – kterou se řídí podávání žalob zaměstnanců orgánů Evropské unie na neplatnost aktů těchto orgánů, které nepříznivě zasahují do jejich právního postavení – na žaloby zaměstnanců EIB. EIB kromě toho uvádí, že Soudní dvůr již vyplnil mezeru, která existuje ve Smlouvě o EHS, pokud jde o aktivní legitimaci Evropského parlamentu, tím, že použil metodu analogie, avšak nepodřídil takovouto legitimaci dodržování pružnější lhůty pro podání

8 – Úř. věst. L 265, s. 1.

9 – Vyjádření Komise (bod 13).

10 – Tamtéž (bod 18).

11 – Tamtéž.

žaloby, než je lhůta použitelná na jiné orgány. V konečném důsledku EIB má za to, že tím, že rozsudek ze dne 19. června 2012 stanovil promlčecí lhůtu tří měsíců, následoval judikaturu, která je založena na rovném zacházení se zaměstnanci EIB a zaměstnanci unijních orgánů, na ochraně právní jistoty a na zásadě, podle níž lhůty pro podávání žalob nestanovuje soud ani účastníci řízení.

20. Mám za to, že pokud jde o první důvod přezkumu, je třeba uvést následující poznámky.

21. Především je zřejmé, že předpokladem přezkumu je skutečnost – která je ostatně velmi politováníhodná, neboť je dlouhodobá a nevysvětlitelná – že EIB nestanovila ve svém pracovním řádu lhůtu, ve které musí být spory mezi EIB a jejími zaměstnanci předloženy unijnímu soudu.

22. Vzhledem k tomu, že tato lhůta není upravena právními předpisy, Tribunál se již v minulosti pokusil vyplnit takovou procesní mezeru – jak připomněl rozsudek ze dne 19. června 2012 – použitím pojmu „přiměřená lhůta“. Důvod takového vyplnění prostřednictvím přiměřené lhůty je podle mého názoru dvojitý.

23. Zprv je tímto důvodem dodržování rozdělení pravomocí. Bez ohledu na tvrzení EIB a Komise není v zásadě na unijním soudu, aby nahradil ústavodárny orgán, zákonodárce nebo administrativní orgán tím, že z úřední povinnosti cestou nalézání práva stanoví pevnou lhůtu, po jejímž uplynutí právo jednotlivců podat žalobu – v projednávaném případě právo zaměstnanců EIB – zanikne. Takový zdrženlivý přístup unijního soudu totiž přispívá k dodržování dělby pravomocí mezi unijními orgány a institucemi, jelikož neexistence právní úpravy přijaté ústavodárným orgánem, zákonodárcem nebo administrativním orgánem ostatně nutně vede k nejistotě stran výkladu jeho předpokládaného úmyslu, jakož i právě důvodů, které jej vedly k tomu, že nestanovil určitou lhůtu pro podání žaloby. V tomto kontextu je důvodné mít za to, že vzhledem k tomu, že promlčení omezuje možnost dotčeného účastníka řízení předložit jakýkoliv důkaz nezbytný k úspěšnému uplatnění jeho nároků, je přípustné pouze tehdy, pokud je výslovně a jednoznačně stanoveno v právní úpravě¹².

24. Toto první vysvětlení, a sice odmítnutí soudu určit pevnou promlčecí lhůtu, nevysvětluje zcela skutečnost, že tento soud použil přiměřenou lhůtu. Druhým důvodem je odmítnutí časově neomezeného práva jednotlivců na podání žaloby, jelikož právní vztahy nemohou být zpochybňovány bez časového omezení.

25. Jak totiž připomněl Tribunál v bodě 22 rozsudku ze dne 19. června 2012, který není předmětem přezkumu, jenž byl vymezen v rozhodnutí ze dne 12. července 2012, skutečnost, že unijní soud použil pojem „přiměřená lhůta“ umožňuje vyvážit právo jednotlivce na účinnou soudní ochranu, které implikuje, že jednotlivec může mít dostatečný čas na posouzení aktu, který nepříznivě zasahuje do jeho právního postavení, a případně na přípravu žaloby, na jedné straně a požadavek právní jistoty, který vyžaduje, aby se po uplynutí určité lhůty staly akty přijaté unijními orgány nebo institucemi definitivními, na straně druhé¹³.

26. Z toho vyplývá – ačkoli EIB navrhuje opak – že použití přiměřené lhůty neznamená, že legalita aktů, které přijímá, může být zpochybňována bez časového omezení, neboť cílem takového použití je právě vyloučit, aby unijní soud zkoumal opodstatněnost žaloby nepodané v přiměřené lhůtě.

27. Nic to nemění na tom, že posouzení přiměřenosti lhůty závisí na okolnostech každého případu.

12 — Pokud jde o skutečnost, že lhůta k uplatnění nového důvodu před Tribunálem nebyla stanovena, viz rozsudek Tribunálu ze dne 29. června 1995, *Solvay v. Komise* (T-32/91, Recueil, s. II-1825, bod 40). Kasační opravný prostředek Komise podaný proti tomuto rozsudku, včetně proti bodům 40 a 41 jeho odůvodnění, byl zamítnut jako neopodstatněný; viz rozsudek ze dne 6. dubna 2000, *Komise v. Solvay* (C-287/95 P a C-288/95 P, Recueil, s. I-2391, body 31, 73 a 74).

13 — Viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 6. března 2001, *Dunnett a další v. EIB* (T-192/99, Recueil, s. II-813, body 52 a 53), jakož i usnesení Tribunálu ze dne 11. prosince 2001, *Cerafolgi a další v. ECB* (T-20/01, Recueil FP, s. I-A-235 a II-1075, bod 61).

28. Toto konstatování neplatí pouze pro délku řízení vedených administrativou, jak tvrdí BEI a Komise. Je platné také v případě, že právní předpisy neupravují podávání žalob k soudu.

29. Soudní dvůr tak ve svém rozhodnutí ze dne 27. října 2010¹⁴ zamítl návrh na přezkum usnesení Tribunálu ze dne 15. září 2010, *Marcuccio v. Komise*¹⁵, v němž Tribunál použil pojem „přiměřená lhůta“ určené s ohledem na okolnosti daného případu, když ve fázi kasačního opravného prostředku potvrdil nepřijatelnost žaloby na náhradu škody vyplývající ze služebního vztahu bývalého úředníka a jeho orgánu podanou v kratší lhůtě, než je promlčecí lhůta stanovená v článku 46 statutu Soudního dvora, přičemž měl za to, že vzhledem k mezere v právních předpisech použitelných na spory mezi úředníky a orgánem, kterému podléhají, je tato lhůta relevantním referenčním bodem pro rozhodnutí o přípustnosti žaloby, aniž by však představovala pevné a nezměnitelné omezení¹⁶.

30. Stejně tak Soudní dvůr váže přípustnost návrhů na náhradu nákladů vynaložených před unijním soudem na dodržení přiměřené lhůty mezi vyhlášením rozsudku a žádostí o náhradu nákladů předložené jinému účastníku řízení, a to pod hrozbou zániku nároku¹⁷ a v případě mezery v jednacím řádu Soudního dvora na zpochybnění požadovaných nákladů tímto druhým účastníkem řízení¹⁸.

31. Posouzení uvedené v bodě 28 tohoto názoru není vyvráceno rozsudkem *Parlament v. Rada*¹⁹, kterého se dovolává EIB.

32. Je pravda, že navzdory tomu, že v článku 173 EHS byla mezera v tomto smyslu, Soudní dvůr v tomto rozsudku uznal aktivní legitimaci Parlamentu – aby mu umožnil zachovat si své výsady – neposkytl mu však pružnější lhůtu, než byla lhůta, kterou upravovalo toto ustanovení u žalob na neplatnost podávaných zejména jinými orgány.

33. Tato situace se však od situace zaměstnanců EIB liší.

34. Soudní dvůr totiž ve výše uvedeném rozsudku *Parlament v. Rada* vyhověl požadavku Evropského parlamentu, aby mu byl přiznán přiměřený právní prostředek, v daném případě žaloba na neplatnost upravená v článku 173 Smlouvy o EHS k tomu, aby mohl kontrolovat a případně ukládat sankce za porušení jeho pravomocí aktem Rady Evropských společenství nebo Komise, přičemž podle Soudního dvora tyto pravomoci přispívají k rovnováze mezi orgány vymezené ve Smlouvách²⁰. Poté, co bylo rozhodnuto, že právní prostředek zakotvený v článku 173 Smlouvy o EHS může využít i Parlament, bylo zvláště s ohledem na tento požadavek rovnováhy mezi orgány pochopitelné, že podmínky upravující podávání žalob uvedených v tomto ustanovení, ke kterým patří lhůta dvou měsíců pro jejich podání, musely být nutně závazné se stejnou přísností jak pro Parlament, tak pro ostatní orgány.

35. Odhlédneme-li naproti tomu od požadavku rovnováhy mezi orgány, který zdůraznil Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku *Parlament v. Rada*, je třeba připomenout, že ustanovení pracovního řádu EIB týkající se opravných prostředků stanoví jen příslušnost unijního soudu, aniž stanovuje lhůtu pro podávání žalob, což vysvětluje odkaz na dodržování přiměřené lhůty.

36. Poté Tribunál v rozsudku ze dne 19. června 2012 pod pláštíkem použití pojmu „přiměřená lhůta“ ve skutečnosti nedodržel meze svých pravomocí a zkrátil základní vlastnost dodržování takové lhůty, a sice její pružnost.

14 — Přezkum ve věci *Marcuccio v. Komise* (C-478/10 RX).

15 — T-157/09 P.

16 — Tamtéž (body 42 až 47).

17 — Viz rozsudek ze dne 21. června 1979, *Dietz v. Komise* (126/76 DEP, Recueil, s. 2131 bod 1).

18 — Viz usnesení ze dne 22. února 1968, *Acciaierie San Michele v. Vysoký úřad* (9/65 a 58/65, Recueil, s. 383, bod 11).

19 — Rozsudek ze dne 22. května 1990 (C-70/88, Recueil, s. I-2041).

20 — Tamtéž (body 21 až 26).

37. Abychom se o tom přesvědčili, stačí uvést bod 34 rozsudku ze dne 19. června 2012, v němž má Tribunál za to, že nesplnění povinnosti EIB upravit lhůtu pro podávání žaloby není relevantní, „jelikož jasně a konkrétně vyplývá z výkladu *a contrario* judikatury vydané před podáním žaloby, že unijní soud vyplnil tuto mezeru v právní úpravě tím, že vyložil unijní právo [...] v tom smyslu, že žaloba podaná zaměstnancem EIB po uplynutí lhůty tří měsíců [...] prodloužené o jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti musí být v zásadě považována za žalobu podanou v *nepřiměřené lhůtě*, a tudíž opožděnou²¹.

38. Kromě toho body 27, 30, 35 a 39 rozsudku ze dne 19. června 2012 v podstatě staví obecnou domněnku o přiměřenosti dodržování lhůty tří měsíců a *a contrario* o nepřiměřenosti žaloby podané po uplynutí takové lhůty na roveň „právní normě“, aniž unijní soud musí zohledňovat okolnosti každého případu, přičemž toto posouzení je odůvodněno zejména judikaturou týkající se „důsledného uplatňování procesněprávních norem stanovících promlčecí lhůty“.

39. Je pravda – a nijak mě to nepřekvapuje – že ve dřívějších rozsudcích, které uvádí Tribunál, měl unijní soud za to, že vzhledem k tomu, že Smlouvy a pracovní řád EIB neobsahují úpravu v tomto smyslu, má lhůta pro podání žaloby stanovená v čl. 91 odst. 3 služebního řádu úředníků „relevantní referenční hodnotu“, a proto musí být lhůta tří měsíců v *zásadě* považována za přiměřenou lhůtu pro podání žaloby zaměstnancem EIB na neplatnost aktu vydaného EIB, který nepříznivě zasahuje do jeho právního postavení.

40. Lhůta tří měsíců stanovená ve služebním řádu úředníků však zůstává z důvodu opomenutí EIB nutně orientační lhůtou v případě sporů mezi EIB a jejími zaměstnanci.

41. Na rozdíl od závěru, k němuž dospěl Tribunál, nemůže být v tomto kontextu žaloba podaná po uplynutí takové lhůty považována za opožděnou z důvodu, že byla podaná v nepřiměřené lhůtě, protože je třeba důsledně uplatňovat procesněprávní normy stanovící pevnou promlčecí lhůtu, neboť takové normy se jednoduše neuplatní.

42. Jsou přitom dvě možnosti: buď je konkrétní lhůta pro podání žaloby na neplatnost jednoznačně stanovena ustanovením primárního nebo odvozeného unijního práva, v kterémžto případě, je možné nezohledňovat okolnosti každého případu, kromě výjimek založených na existenci nahodilé události nebo zásahu vyšší moci, a důsledně uplatnit procesněprávní normy týkající se promlčecích lhůt, anebo musí být konstatováno, že existuje mezera v právní úpravě a v takovém případě, ji soud nemůže nikdy zcela vyplnit, jinak by mohl zasáhnout do pravomoci administrativního orgánu a musí zohlednit okolnosti daného případu. Nezohlednění těchto rozdílů – jak učinil Tribunál v rozsudku ze dne 19. června 2012 – znamená jednoduše stanovení tříměsíční promlčecí lhůty cestou soudcovského dotváření práva.

43. Konečně, odůvodnění Tribunálu, které mu podle jeho názoru umožnilo vyložit *a contrario* vlastní judikaturu týkající se přiměřenosti dodržování lhůty tří měsíců stejně jako v případě lhůty stanovené služebním řádem úředníků, není přesvědčivé.

44. V tomto ohledu připomínám, že podle Tribunálu je výklad *a contrario* uvedené judikatury přijatelný v projednávané věci, „jelikož jiný výklad této judikatury by nebyl přiměřený ani slučitelný s použitelnými obecnými zásadami unijního práva [Tribunál odkazuje na bod 22 svého rozsudku], kontextem a jejich cílem (viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 1958, Meroni v. Vysoký úřad, 9/56, Recueil, s. 9, 27), neboť „požadavku právní jistoty i nutnosti vyloučit jakoukoli

21 — Kurziva provedena autorem tohoto názoru.

diskriminaci nebo svévolné zacházení při výkonu spravedlnosti může vyhovět jen důsledné uplatňování procesněprávních norem stanovících promlčecí lhůty (obdobně v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 22. září 2011, *Bell & Ross v. OHIM*, C-426/10 P [...], body 43, 54 a 55)²².

45. Tribunál přitom přehlédl zvláště podpurný charakter použití výkladu *a contrario*, který Soudní dvůr konstatoval ve výše uvedeném rozsudku *Meroni v. Vysoký úřad*. Použití takového výkladu je totiž přípustné pouze tehdy, „pokud se žádný jiný výklad nejeví jako přiměřený a slučitelný se zněním, kontextem nebo cílem“²³ normy, která je předmětem uvedeného výkladu. Vzhledem k tomu, že přiměřená lhůta je právě výsledkem, který smiřuje právo na účinnou soudní ochranu s požadavkem právní jistoty, jak Tribunál připomněl v bodě 22 svého rozsudku ze dne 19. června 2012, není výklad *a contrario* spočívající ve změně orientační lhůty tří měsíců, která je použitelná na spory mezi EIB a jejími zaměstnanci, na pevnou promlčecí lhůtu určitě jediným a (konečným) výkladem zajišťujícím náležitě vyvážení uvedených zásad.

46. Není tomu tak v případě práva na účinnou soudní ochranu, jelikož uplatnění přiměřené lhůty může pro účely ověření přípustnosti žaloby umožnit zohlednění jiných okolností než těch, které vyplývají ze zásahu vyšší moci nebo existence nahodilé události, jejichž zohlednění by uplatnění pevné promlčecí lhůty nepřipouštělo.

47. Není tomu tak ani v případě zásady právní jistoty, neboť na rozdíl od toho, co naznačuje EIB, neznamená použití pojmu „přiměřená lhůta“, které implikuje zohlednění okolností daného případu, že legalita aktů přijatých touto organizací může být zpochybňována bez časového omezení. Jak jsem již uvedl, přiměřená lhůta může být v některých případech, jako je například tento, promlčecí lhůtou, která je sice pružná, avšak má promlčecí charakter.

48. Je pravda, že z jiného hlediska, a sice z hlediska zaměstnanců EIB, může podřízení přípustnosti jejich žalob dodržování přiměřené lhůty, která je ze své povahy pružná, vést ke snížení předvídatelnosti při jejich žalobách.

49. Toto nebezpečí je však podle mého názoru velmi malé. V případě žalob podaných v orientační lhůtě tří měsíců totiž judikatura právem stanoví ve prospěch žalobců důvodnou domněnku o přiměřenosti podání jejich žaloby. V případě žalob podaných po uplynutí této orientační lhůty, musí mít žalobci možnost spoléhat na zohlednění okolností každého případu, a to nejen podle právní teorie přiměřené lhůty, ale také z toho důvodu, že nejistota, která vznikla proto, že nebyla stanovena pevná promlčecí lhůta, jim nemůže být vytýkána, vzhledem k tomu, že procesní rizika spojená s takovou nejistotou musí v souladu se zásadou *estoppel*²⁴ nebo rčením *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*²⁵ nést naopak organizace, která je jejich původcem.

50. Výklad *a contrario*, který použil Tribunál, nebyl navíc nutný ani z toho důvodu, aby vyloučil diskriminační zacházení ve prospěch zaměstnanců EIB. Bez ohledu na poněkud sporný odkaz, který Tribunál učinil „obdobně v tomto smyslu“ na výše uvedený rozsudek *Bell & Ross v. OHIM*, vyhlášený v kontextu žaloby na neplatnost podané na základě článku 230 ES, je totiž srovnatelnost situace zaměstnanců EIB a úředníků, na které se vztahuje služební řád úředníků, omezena povahou lhůty, která může být uplatněna na žaloby podané těmito dvěma kategoriemi osob. V prvním případě se uplatní nutně pružná lhůta z důvodu opomenutí EIB, zatímco v druhém případě se jedná o pevnou lhůtu, která je jednoznačně stanovená ustanoveními služebního řádu úředníků.

22 — Bod 27 rozsudku ze dne 19. června 2012.

23 — Výše uvedený rozsudek, bod 2, s. 26 (kurziva provedena autorem tohoto názoru).

24 — Zásada uznaná rovněž v unijním právu: viz zejména rozsudky Soudního dvora ze dne 15. ledna 1986, *Hurd* (44/84, Recueil, s. 29, bod 57); ze dne 28. června 2005, *Dansk Rørindustri a další v. Komise* (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, body 82 až 88), jakož i rozsudek Tribunálu ze dne 9. července 2003, *Kyowa Hakko Kogyo a Kyowa Hakko Europe v. Komise* (T-223/00, Recueil, s. II-2553, body 34 a 53).

25 — Které Tribunál považoval ve svém rozsudku ze dne 11. prosince 1996, *Barraux a další v. Komise* (T-177/95, Recueil FP, s. I-A-541 a II-1451, bod 55) za „právní zásadu“.

51. Ostatně omezíme-li se na srovnání procesněprávních norem, není to jediný rozdíl, který existuje mezi těmito dvěma kategoriemi. Články 90 a 91 služebního řádu úředníků sice upravují předcházející řízení v rámci úřadu, jehož řádný a úplný průběh je podmínkou přípustnosti žalob podaných úředníky proti orgánu, který je zaměstnává, avšak článek 41 pracovního řádu EIB naproti tomu upravuje dobrovolné interní smírčí řízení, které nemůže být změněno na povinné řízení, jak je tomu v případě řízení upraveného v člancích 90 a 91 služebního řádu úředníků, a jež nemá vliv na lhůtu pro podání žaloby k unijnímu soudu²⁶. Kromě toho požádá-li zaměstnanec EIB o takové řízení, má unijní soud za to, že lhůta pro podání žaloby k němu začala běžet, až když takové řízení skončilo, za podmínky, že zaměstnanec požádal o smírčí řízení v přiměřené lhůtě poté, co mu byl akt, který nepříznivě zasahuje do jeho právního postavení, oznámen, a že samotná délka smírčího řízení byla přiměřená²⁷.

52. Lze tedy konstatovat, že unijní soud si je plně vědom procesních omezení analogie, která může existovat mezi smluvním režimem použitelným na zaměstnance EIB a režimem úředníků orgánů stanoveným služebním řádem. V případě, který je předmětem projednávané věci, přípuštění pružné promlčecí lhůty ve prospěch zaměstnanců EIB z důvodu jejího opomenutí navíc nepůsobí žádnou újmu úředníkům orgánů, jejichž žaloby jsou upraveny ustanoveními služebního řádu.

53. Mám tedy za to, že tím, že Tribunál vyložil pojem „přiměřená lhůta“, aniž jakkoliv zohlednil okolnosti vlastní každému případu, a proto způsobem, který není slučitelný se samotnou povahou takové lhůty, která vyplývá z judikatury, dopustil se v rozsudku ze dne 19. června 2012 nesprávného právního posouzení.

B – K zásahu do práva na účinnou soudní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny

54. Druhým důvodem přezkumu vybízí rozhodnutí ze dne 12. července 2012 Soudnímu dvoru, aby určil, zda výklad Tribunálu nemůže v důsledku toho, že na překročení přiměřené lhůty váže účinky promlčení, zasáhnout do práva na účinnou soudní ochranu²⁸, které je nesporně obecnou zásadou unijního práva, jež je v současnosti vyjádřena v článku 47 Listiny²⁹.

55. Nejprve je třeba připomenout, že podle článku 52 Listiny platí, že každé omezení výkonu práv a svobod uznaných touto listinou musí být „stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod“, přičemž tato omezení zvláště musí skutečně odpovídat cílům obecného zájmu a dodržovat zásadu proporcionality.

56. Tentýž článek stanoví, že pokud Listina obsahuje práva odpovídající právům zaručeným Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsanou v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), jsou smysl a rozsah těchto práv stejné jako ty, které jim příkládá uvedená úmluva, avšak nebrání tomu, aby unijní právo poskytovalo širší ochranu.

57. Jak správně tvrdí v písemných vyjádřeních navrhovatelé, EIB a Komise, článek 6 odst. 1 EÚLP – který zakotvuje právo na přístup k nezávislému a nestrannému soudu a na nějž ostatně odkazoval Soudní dvůr ve spojení s článkem 13 uvedené úmluvy v rámci výkladu práva Společenství před tím, než byla přijata Listina nebo než měla závaznou hodnotu³⁰ – je relevantní³¹.

26 — Viz rozsudek Tribunálu ze dne 27. dubna 2012, De Nicola v. EIB (T-37/10 P, body 75 až 77 a citovaná judikatura).

27 — Výše uvedený rozsudek Dunnett a další v. EIB (bod 56).

28 — Viz bod 2 výroku a bod 16 rozhodnutí.

29 — Viz zejména rozsudek ze dne 16. července 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Německo (C-385/07 P, Sb. rozh. s. I-6155, body 177 a 178 a citovaná judikatura), jakož i usnesení ze dne 22. září 2011, Pagnoul (C-314/10, bod 24).

30 — Viz zejména rozsudky ze dne 15. května 1986, Johnston (222/84, Recueil, s. 1651, bod 18) a ze dne 19. září 2006, Wilson (C-506/04, Sb. rozh. s. I-8613, body 46 a 47, jakož i citovaná judikatura).

31 — Viz v tomto ohledu rozsudek ze dne 22. prosince 2010, DEB (C-279/09, Sb. rozh. s. I-13849, bod 32). Dvojitá souvislost článku 47 Listiny s články 6 a 13 EÚLP je připomenuta zejména ve vysvětleních k Listině (Úř. věst. 2007, C 303, s. 17, zvláště s. 29 a 30).

58. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva týkající se výkladu uvedeného čl. 6 odst. 1 EÚLP platí, že „právo na soudní ochranu“, jehož zvláštním aspektem je právo na přístup k soudu, není absolutním právem a je předmětem implicitně přijatých omezení, týkajících se zejména podmínek přípustnosti žaloby, neboť již ze své povahy vyžaduje právní úpravu státem, který má v tomto ohledu určitý prostor pro uvážení³².

59. Podle téže judikatury však platí, že tato omezení nesmí bránit jednotlivci ve volném přístupu takovým způsobem nebo v takové míře, že by byla zasažena samotná povaha jeho práva na soudní ochranu, přičemž tato omezení jsou v souladu s čl. 6 odst. 1 EÚLP pouze tehdy, pokud sledují legitimní cíl a existuje-li rozumná přiměřenost mezi použitými prostředky a sledovaným účelem³³.

60. I když v tomto kontextu Evropský soud pro lidská práva připomíná, že cílem právních úprav týkajících se lhůt, které je třeba dodržovat při podání žaloby, je zajištění řádného výkonu spravedlnosti a zvláště dodržování zásady právní jistoty, což jsou pravidla s jejichž uplatňováním musí jednotlivci počítat³⁴, Soudní dvůr nicméně ověřuje, zda skutečnému přístupu k soudní ochraně vyžadovanému čl. 6 odst. 1 EÚLP nebrání například „zvláště striktní“³⁵ či „příliš restriktivní“³⁶ výklad nebo použití takových procesních pravidel tak, že je vyloučen přezkum žaloby ve věci samé nebo že může představovat „překážku, která jednotlivci brání, aby dosáhl meritorního rozhodnutí příslušného soudu v jeho sporu“³⁷.

61. Evropský soud pro lidská práva konstatoval, že „možnost využít prostředků nápravy k tomu, aby jeho žaloba byla prohlášena za nepřijatelnou, vždy neodpovídá kategorickým požadavkům čl. 6 odst. 1 EÚLP; je totiž rovněž třeba, aby přístupnost byla natolik dostatečná, aby bylo jednotlivci zajištěno „právo na soudní ochranu“ v souladu se zásadou dodržování pravidel právního státu v demokratické společnosti“³⁸.

62. Evropský soud pro lidská práva tak například zkoumá, zda je lhůta pro podání kasačního opravného prostředku dostatečná vzhledem k místu bydliště navrhovatele³⁹, zda není odmítnutí vnitrostátního soudu prodloužit lhůtu pro podání kasačního opravného prostředku, která je předem stanovená zákonem, bezdůvodné⁴⁰, zda jsou pravidla týkající se počítání lhůt pro podání žaloby dostatečně jasná a konzistentní⁴¹ nebo zda neměla pochybení vnitrostátních soudů při počítání uvedených lhůt vliv na skutečný přístup k soudu, který je upraven v čl. 6 odst. 1 EÚLP⁴².

32 — Viz zejména rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. února 1998, Edificaciones March Gallego S. A. v. Španělsko (*Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1998-I, s. 290, bod 34); ze dne 24. února 2009, L'Erablière ASBL v. Belgie (žaloba č. 49230/07, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2009-II, bod 35) a ze dne 6. prosince 2011, Anastasakis v. Řecko (žaloba č. 41959/08, bod 24).

33 — Tamtéž.

34 — Viz zejména rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. října 1998, Pérez de Rada Cavanilles v. Španělsko (*Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1998-VIII, bod 45); ze dne 22. června 2006, Díaz Ochoa v. Španělsko (žaloba č. 423/03, bod 44); ze dne 31. ledna 2012, Assunção Chaves v. Portugalsko (žaloba č. 61226/08, bod 77) a ze dne 3. července 2012, Radeva v. Bulharsko (žaloba č. 13577/05, bod 26).

35 — Viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 29. května 2012, Ute Saur Vallnet v. Andora (žaloba č. 16047/10, bod 43 a citovaná judikatura).

36 — Viz například výše uvedený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva Díaz Ochoa v. Španělsko (bod 50).

37 — Výše uvedený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva L'Erablière ASBL v. Belgie (bod 35).

38 — V tomto smyslu viz zejména rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. února 1975, Golder v. Spojené království (řada A č. 18, s. 18, body 34 a 35) a ze dne 16. prosince 1992, Geouffre de la Pradelle v. Francie (žaloba č. 12964/87, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí*, s. 43, bod 34). Viz rovněž výše uvedený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva Radava v. Bulharsko (bod 27).

39 — Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. července 2001, Tricard v. Francie (žaloba č. 40472/98, bod 31).

40 — Viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. května 2005, Kaufmann v. Itálie (žaloba č. 14021/02, body 34 až 39).

41 — Viz výše uvedený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva Geouffre de la Pradelle v. Francie (body 29 až 35).

42 — Výše uvedený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva Radeva v. Bulharsko (body 27 až 29). V tomto smyslu viz rovněž výše uvedený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva Ute Saur Vallnet v. Andora (body 41 až 43).

63. Vzhledem k tomu, že článek 47 Listiny zajišťuje v unijním právu ochranu vyplývající z čl. 6 odst. 1 EÚLP⁴³, je bez pochyb na Soudním dvoru, aby zajistil alespoň rovnocenný stupeň přezkumu výkladu Tribunálu a jeho použití procesních požadavků stanovených unijním právem, včetně požadavků týkajících se lhůt pro podání žaloby, jako je stupeň přezkumu, který na základě čl. 1 odst. 1 EÚLP provádí v této oblasti Evropský soud pro lidská práva ve vztahu k soudům smluvních stran této Úmluvy⁴⁴.

64. Přestože to žádný ze zúčastněných, kteří předložili vyjádření v projednávané věci, netvrdil, obecně platí, že skutečnost, že Evropský soud pro lidská práva konstatoval porušení čl. 6 odst. 1 EÚLP ve věcech týkajících se výkladu nebo uplatnění lhůt pro podání žaloby, které jsou obecně krátké, nemůže *a contrario* znamenat, že Soudní dvůr nemůže rozhodnout o porušení článku 47 Listiny unijním soudem, pokud jde o lhůty přiznané jednotlivcům ke zpochybňování před tímto soudem legality aktu unijního orgánu nebo instituce, který zasahuje do jejich právního postavení, jež jsou obvykle delší.

65. V tomto kontextu je nesporné, že zatímco výše uvedené věci, které byly předloženy Evropskému soudu pro lidská práva, se týkaly výkladu nebo uplatnění procesních lhůt předem stanovených zákonem, v projednávané věci nemohli navrhovatelé z důvodu procesního opomenutí EIB očekávat, že k rozhodnutí o přípustnosti jejich žaloby Tribunál a před ním SVS uplatní pevnou lhůtu na jejich žalobu, ale naopak mohli očekávat, že se omezí na uplatnění právní teorie „přiměřené lhůty“.

66. I když není vyloučeno, že navrhovatelé mohli podat svou žalobu ve lhůtě tří měsíců, nemohli naopak z důvodu nutně orientační povahy této lhůty v kontextu sporů mezi EIB a jejími zaměstnanci očekávat, že překročení uvedené lhůty o několik sekund bude Tribunál s odkazem na judikaturu týkající se striktního výkladu procesněprávních norem upravujících lhůty pro podávání žalob stanovené unijním právem považovat za nepřiměřené, a to navíc aniž zohlední veškeré okolnosti projednávané věci, které překračují rámec případů zásahu vyšší moci a existence nahodilé události.

67. Pokud jde o údajnou nedbalost navrhovatelů z důvodu, že podali svou žalobu až několik minut před uplynutím lhůty tří měsíců, je zcela neopodstatněná, neboť – jak jsem již uvedl – tato lhůta je jen orientační a nezprošťuje unijní soud povinnosti přezkoumat – a to i bez návrhu – zda nebyla uvedená žaloba podána v přiměřené lhůtě s přihlédnutím ke všem okolnostem daného případu, které překračují rámec případů zásahu vyšší moci a existence nahodilé události.

68. Tribunál proto podle mého názoru svým rozhodnutím, kterým potvrdil výše uvedené usnesení Arango Jaramillo a další v. EIB, jímž bylo rozhodnuto o nepřípustnosti žaloby navrhovatelů z důvodu její opožděnosti, vyložil a použil pojem „přiměřená lhůta“ příliš striktně, a tudíž porušil právo na účinnou soudní ochranu, které je zaručeno článkem 47 Listiny, čímž je zbavil práva na meritorní projednání jejich žaloby.

III – K ohrožení jednoty a souladu unijního práva

69. Jedno nebo více nesprávných právních posouzení Tribunálu, byť závažných, nevede nutně k ohrožení jednoty *nebo* souladu unijního práva ve smyslu článku 62b statutu Soudního dvora.

43 — Rozsudky ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise (C-386/10 P, Sb. rozh. s. I-13085, bod 51), a ze dne 6. listopadu 2012, Otis a další (C-199/11, bod 47). Viz rovněž v tomto smyslu výše uvedený rozsudek DEB (bod 32).

44 — Na rozdíl od věcí zkoumaných Evropským soudem pro lidská práva, se v tomto případě jedná nikoliv o výklad vnitrostátních procesních právních předpisů, ale o výklad unijního práva, který přísluší především Soudnímu dvoru.

70. Naopak ony čtyři důvody, na základě kterých Soudní dvůr konstatoval, že porušení obou procesních pravidel zkoumaných ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Přezkum ve věci M v. EMEA⁴⁵, „ohrožovalo jednotu a soulad [unijního] práva⁴⁶, nepředstavují minimální ani vyčerpávající výčet, neboť – posuzované celkově⁴⁷ – vedly Soudní dvůr ke konstatování kumulovaného porušení dvou obvykle alternativních podmínek, které mají za následek přezkum rozhodnutí Tribunálu.

71. Nic to nemění na tom, že i v projednávané věci existují důvody, které jsou v podstatě obdobné důvodům, které Soudní dvůr zdůraznil ve výše uvedeném rozsudku Přezkum ve věci M v. EMEA.

72. Zprvce rozsudek ze dne 19. června 2012 je prvním rozhodnutím, kterým Tribunál potvrdil, že nedodržení orientační lhůty pro podání žaloby na neplatnost má na základě výkladu *a contrario* judikatury a striktního výkladu procesněprávních norem týkajících se lhůt za následek nepřipustnost uvedené žaloby z důvodu její opožděnosti. Tento rozsudek tedy může být precedentem pro budoucí věci⁴⁸.

73. Zadruhé tím, že Tribunál měl za to, že je unijní soud zproštěn povinnosti zohlednit veškeré okolnosti daného případu při zkoumání nepřiměřenosti překročení přiměřené lhůty, se podle mého názoru odchýlil od samotné podstaty pojmu „přiměřená lhůta“, který je zakotven v unijním právu, a tím způsobil, že jeho rozsudek není v souladu s unijním právem.

74. Zatřetí obě zásady (přiměřené lhůty a práva na účinnou soudní ochranu), které podle mého názoru Tribunál nedodržel, nejsou výlučně zásadami práva veřejné služby, nýbrž jsou použitelné bez ohledu na danou oblast⁴⁹.

75. Konečně začtvrté obě zásady mají důležité postavení v unijním právním řádu⁵⁰. Zvláště pak právo zaručené článkem 47 Listiny, má podle článku 6 SEU stejnou právní sílu jako Smlouvy. Toto právo je navíc součástí každého takového právního řádu založeného na zásadě právního státu, jako je unijní právní řád⁵¹, a v rámci tohoto právního řádu má tak přinejmenším „ústavní“ charakter⁵².

76. Z těchto důvodů mám za to, že Tribunál svým rozsudkem ze dne 19. června 2012 ohrozil přinejmenším soulad unijního práva.

45 — Pro úplnost připomínám, že v této věci Soudní dvůr rozhodl, že Tribunál nesprávně vyložil slovní spojení „věc, ve které soudní řízení dovoluje rozhodnout,“ ve smyslu zejména článku 61 statutu Soudního dvora, a v tomto ohledu porušil článek 13 jeho přílohy tím, že rozhodl ve věci samé o žalobě na náhradu nemajetkové újmy, zatímco řízení v prvním stupni bylo omezeno na námitku nepřipustnosti (bod 37 uvedeného rozsudku) a že kromě toho bez ohledu na výše uvedené „nesprávné právní posouzení“ tím, že Tribunál rozhodl ve věci samé, aniž umožnil Evropské agentuře pro léčivé přípravky, aby se užitečně vyjádřila k návrhových žádáních žalobce na náhradu újmy, „nedodržel zásadu kontradiktornosti vyplývající z požadavků spojených s právem na spravedlivý proces (viz body 38 a 59 téhož rozsudku).

46 — Tamtéž (bod 1 výroku 1, jakož i body 66 a 67 rozsudku). Kurziva provedena autorem tohoto názoru.

47 — Tamtéž (bod 66).

48 — Viz výše uvedený rozsudek Přezkum ve věci M v. EMEA (bod 62). Přestože je charakter tohoto rozsudku jako precedentu omezený, mohl by mít vliv nejen na spory mezi EIB a jejími zaměstnanci, ale také na spory týkající se Evropské centrální banky (ECB). Nelze kromě toho vyloučit, že podobnou úvahu by mohl použít Tribunál v kontextu přípustnosti žalob na náhradu škody podaných úředníky proti jejich orgánu.

49 — Výše uvedený rozsudek Přezkum ve věci M v. EMEA (bod 64).

50 — Tamtéž (bod 65).

51 — Viz článek 2 SEU.

52 — Viz zejména v tomto smyslu body 176 a 177 mého stanoviska předneseného ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 27. února 2007, Gestoras Pro Amnistía a další v. Rada (C-354/04 P, Sb. rozh. s. I-1579).

IV – K rozsahu zrušení

77. Článek 62b první pododstavec statutu Soudního dvora stanoví, že shledá-li Soudní dvůr, že rozhodnutí Tribunálu ohrožuje jednotu nebo soulad unijního práva, vrátí případ Tribunálu, který je vázán právním názorem Soudního dvora. Když Soudní dvůr vrátí věc, může kromě toho určit účinky rozhodnutí Tribunálu, které jsou pro účastníky řízení zachovány. Soudní dvůr může výjimečně rozhodnout s konečnou platností, pokud řešení sporu vyplývá, s přihlédnutím k výsledku přezkumu, ze skutkových zjištění, na nichž se zakládá rozhodnutí Tribunálu.

78. Z toho vyplývá, že Soudní dvůr se nemůže omezit na zjištění, že je ohrožen soulad nebo jednotu unijního práva, aniž by vyvodil z tohoto zjištění důsledky pro dotčený spor⁵³.

79. Mám za to, že v projednávaném případě je třeba zrušit rozsudek ze dne 19. června 2012 v rozsahu, v němž ve fázi kasačního opravného prostředku potvrdil nepřipustnost žaloby podané SVS a uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení před ním.

80. Vzhledem k tomu, že ohrožení souladu unijního práva vyplývá z nedodržení dvou zásad, které bylo právě konstatováno, je naproti tomu zřejmé, že Soudní dvůr nemůže rozhodnout s konečnou platností o sporu, který navrhovatelé předložili v prvním stupni SVS.

81. Žádné ustanovení statutu Soudního dvora nebo jeho jednacího řádu neukládá Soudnímu dvoru, že v rámci přezkumu musí vrátit věc Tribunálu spíše než přímo SVS, aby tento umožnil účastníkům řízení vyjádřit se k věci samé.

82. Jak vyplývá z bodu 30 výše uvedeného rozsudku Přezkum ve věci M v. EMEA, může soud rozhodující o kasačním opravném prostředku za určitých podmínek rozhodnout o meritu žaloby, přestože řízení v první stupni bylo omezeno na námitku nepřipustnosti, které soud tohoto stupně vyhověl. Může tomu tak být tehdy, zaprvé implikuje-li zrušení napadeného rozsudku nebo usnesení nutně určité řešení, pokud jde o meritum dotčené žaloby, a zadruhé spočívá-li přezkum merita žaloby na neplatnost na argumentech účastníků řízení uplatněných v řízení o kasačním opravném prostředku v návaznosti na odůvodnění soudu prvního stupně.

83. Je zřejmé, že tomu tak v projednávané věci není a že Tribunál bude moci pouze konstatovat – podobně jak rozhodl, když mu Soudní dvůr po přezkumu vrátil uvedenou věc Přezkum ve věci M v. EMEA⁵⁴ – že nemůže učinit nic jiného než vrátit věc SVS, aby tento rozhodl o návrhových žádáních znějících na zrušení rozsudku uplatňovaných navrhovateli.

84. Aby však byla zachována hierarchie v rámci unijního systému soudů, která je vyžadovaná Smlouvami, přísluší pouze Tribunálu, aby přijal takové rozhodnutí poté, co vyslechne účastníky řízení v souladu se svým jednacím řádem⁵⁵. Navrhují tedy, aby Soudní dvůr vrátil věc Tribunálu.

V – K nákladům řízení

85. Podle čl. 195 odst. 6 jednacího řádu Soudního dvora platí, že pokud bylo rozhodnutí Tribunálu, které je předmětem přezkumu, vydáno podle čl. 256 odst. 2 SFEU, rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení.

53 — Výše uvedený rozsudek Přezkum ve věci M v. EMEA (bod 69).

54 — Rozsudek Tribunálu ze dne 8. července 2010, M v. EMEA (T-12/08 P-RENV-RX, Sb. rozh. s. II-3735, bod 38).

55 — Článek 121c odst. 1 jednacího řádu Tribunálu.

86. Vzhledem k tomu, že neexistují zvláštní pravidla upravující rozdělení nákladů v přezkumném řízení, navrhuji v souladu s výše uvedeným rozsudkem ve věci M v. EMEA⁵⁶, aby účastníci řízení, kteří předložili spisy nebo písemná vyjádření v tomto řízení, nesli vlastní náklady tohoto řízení.

VI – Závěry

87. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr rozhodl takto:

- „1) Rozsudek Tribunálu Evropské unie (kasačního senátu) ze dne 19. června 2012, Arango Jaramillo a další v. EIB (T-234/11 P) ohrožuje soulad unijního práva tím, že uvedený Tribunál jakožto soud rozhodující o kasačním opravném prostředku vyložil pojem ‚přiměřená lhůta‘ v kontextu podání žaloby zaměstnanců Evropské investiční banky na neplatnost jí vydaného aktu, který nepříznivě zasahuje do jejich právního postavení, jako lhůtu, jejíž překročení má za následek opožděnost žaloby, a tedy její nepřipustnost, aniž byl unijní soud povinen zohlednit konkrétní okolnosti projednávané věci, přičemž se zároveň jedná o výklad, který je příliš striktní, takže vede k porušení práva na účinnou soudní ochranu, které je zakotveno v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie.
- 2) Rozsudek Tribunálu Evropské unie se zrušuje.
- 3) Věc se vrací Tribunálu Evropské unie.
- 4) Navrhovatelé, Evropská investiční banka, portugalská vláda, jakož i Evropská komise ponесou vlastní náklady přezkumného řízení.“

56 — Viz výše uvedený rozsudek Přezkum ve věci M. v. EMEA (bod 73).